СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	H1 «Агрономія»
Освітньо-професійна програма	Агрономія
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра	Кафедра рослинництва, селекції та насінництва
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити ЄКТС / 120 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладачів дисципліни	Хоміна Вероніка Ярославівна д. с.-г. наук, професор https://pdatu.edu.ua/personal/khomina-veronika-yaroslavivna.html Електронна пошта: khominavy@pdatu.edu.ua Номер телефону: +38(096)3637049
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова
Передумови для вивчення дисципліни	Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Лікарські рослини» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін як: «Ботаніка», «Фізіологія», «Ґрунтознавство з основами геології», «Землеробство», «Рослинництво», «Агрохімія».
Політика дисципліни	**Академічна доброчесність.** Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, **о**чікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Здобувачі відповідально ставитимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання академічної доброчесності http://surl.li/noftg,

	http://surl.li/foccn. **Відвідування занять.** Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об′єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни. **Визнання результатів попереднього навчання.** У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є отримати базові знання і сформувати розуміння біологічних і агротехнологічних особливостей, пов'язаних з сільськогосподарськими, зокрема, лікарськими рослинами, навчитися застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів лікарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.	
ЗК 6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 11	Прагнення до збереження навколишнього середовища.
СК 1	Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).
СК 2	Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

СК 3	Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.
СК 4	Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.
СК 8	Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Лікарські рослини в минулому і теперішньому.	
Тема 2. Основні складові лікарських рослин та біологічна активність вітамінів.	
Тема 3. Біологічна активність діючих речовин лікарських рослин.	
Тема 4. Ботанічна характеристика та морфологічні особливості амі зубної, васильків справжніх та дурману звичайного.	
Тема 5. Ботанічна характеристика та морфологічні особливості ромашки лікарської та розторопші плямистої.	
Тема 6. Ботанічна характеристика та морфологічні особливості нагідок лікарських та чорнушки посівної.	
Тема 7. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування алтеї лікарської та буркуну лікарського.	
Тема 8. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування беладонни звичайної та валеріани лікарської.	
Тема 9. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування дев'ясилу високого та деревію звичайного.	
Тема 10. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування ехінацеї пурпурової та женьшеню звичайного.	
Тема 11. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування звіробою звичайного та кропиви дводомної.	
Тема 12. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування левзеї сафлоровидної та меліси лікарської.	
Тема 13. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування подорожника великого та солодки голої.	
Тема 14. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування цикорію звичайного та цмину піскового.	
Тема 16. Значення, хімічний склад, фармакологічні властивості і особливості вирощування чистотілу звичайного та шавлії лікарської.	
5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни	
Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:	
ПРН 13	Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.
ПРН 14	Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування

	сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

6. Види навчальних занять

Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), лабораторні заняття (ЛЗ), самостійна робота (СР).

7. Методи навчання

Лекції проблемного характеру, лекція-діалог, лекція-презентація, дискусії, методи спрямовані на формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності, організації і забезпечення мисленнєвої діяльності, творчі методи.

8. Методи та критерії оцінювання

8.1 Критерії оцінювання

В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання.

У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 60 балів. На семестровий контроль у формі екзамену відводиться 40 балів. Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі, зазначені у відповідній робочій програмі.

Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, лабораторних занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом додавання набраних здобувачем вищої освіти балів з поточного та семестрового контролю. Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Критерії оцінювання зазначені у робочій програмі навчальної дисципліни. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201

8.2 Методи оцінювання

Усні (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести), комп'ютерні (виконання завдань у системі Moodle), самоконтроль, самоаналіз.

9. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна. 1. Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном. 2. Повні тексти лекцій. 3. Повний перелік контрольних питань з дисципліни. 4. Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій. 5. Презентаційний мультимедійний матеріал для читання лекцій. 6. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт.

	7. Методичні вказівки для виконання студентами самостійної роботи. 8. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення	Основна література 1. Бахмат М.І., Кващук О.В., Хоміна В.Я., Комарніцький В.М. Лікарське рослинництво: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2011. 256 с. 2. Бахмат М.І., Кващук О.В., Хоміна В.Я., Загородний М.В. Вирощування лікарських та ефіроолійних рослин: Порадник господарю. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2011. 170 с. 3. Жарінов В.І., Остапенко А.І. Вирощування лікарських, ефіроолійних, пряносмакових рослин. Київ: «Вища шко,1994. 230с. 4. Барна М, Барна Л, Яцук Г, Декоративні лікарські рослини. Тернопіль: в-во «Підручники і посібники», 2006. 76с. 5. Шевчук В.К. Лікарські рослини. Кам'янець-Подільський: 2001. 34с. 6. Лихочвор В.В., Петриченко В.Ф. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур.120 культур: навч. посіб. 4-е вид. В.В. Лихочвор, В.Ф. Петриченко. Львів: НВФ «Українські технології», 2014. 1040 с. Інформаційні ресурси 1. Moodle «Лікарські рослини»: http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=825 2. Рослинництво: http://buklib.net/index.php?option=com_jbook&catid=187. 3. Аграрний сектор України: http://agroua.net/plant/. 4. Державна служба з охорони прав на сорти рослин: http://sops.gov.ua/index.php?page=ukr-official_publishing. 5. Агробізнес України: http://agrobiznes.org.ua/taxonomy.